ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1.-3/24/1187-2538

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Karin Uuselu
Otsuse tegemise aeg ja koht	19.06.2026 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	04.05.2026 (registreeritud inspektsioonis 05.05.2026)
Teabevaldaja	Eesti Korvpalliliit MTÜ aadress: Paldiski mnt 104b, 13522 Tallinn e-posti aadress: info@basket.ee
Vaide esitaja	Eraisik e-posti aadress: xxxx.xxxxxxxx@xxxxxx.xxx

RESOLUTSIOON

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustab Andmekaitse Inspektsioon:

1) **jätta vaie rahuldamata, kuna teabenõudes küsitud MTÜ Eesti Korvpalliliidu poolt väljastatud litsentsidega seotud teabe osas ei ole MTÜ Eesti Korvpalliliit Andmekaitse Inspektsiooni hinnangul teabevaldaja AvTS-i mõistes;**
2) **teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.**

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Kui Andmekaitse Inspektsioon jätab vaide rahuldamata, siis on vaide esitajal õigus pöörduda teabevaldaja vastu halduskohtusse (AvTS § 46 lg 2). Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda Andmekaitse Inspektsiooni vastu halduskohtusse, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. Vaide esitaja edastas MTÜ Eesti Korvpalliliidule (Liit) 02.04.2026 teabenõude, milles palus edastada järgmised andmed 2024/2025 võistlushooaja kohta:
   1. EKL poolt väljastatud mängijate litsentsid soolises lõikes (mehed/poisid vs naised/tüdrukud), jaotatud vanuseklasside kaupa: täiskasvanud mehed, täiskasvanud naised, U19 noormehed, U19 neiud, U16 noormehed, U16 neiud, U14 noormehed, U14 tüdrukud, U13 poisid, U13 tüdrukud, U12 poisid, U12 tüdrukud, muud vanuseklassid, kui neid esineb.
   2. Sama jaotus 2023/2024 hooaja kohta võrdluseks.
   3. Litsentsitasude määrad vanuseklasside ja soo kaupa, kui need erinevad.
2. Kuna teabenõudele tähtaegselt ei vastatud, siis edasta vaide esitaja 21.04.2026 Liidule

meeldetuletuse 02.04.2026 teabenõudele vastamiseks.
3. Liit vastas teabenõudele 21.04.2026 ning märkis vastuses, et küsitud info on leitav Liidu kodulehelt ning pöörduja jaoks eraldi analüüsi tegemist ei pea Liidu sekretariaat põhjendatuks.
4. Kuna vaide esitaja hinnangul ei olnud Liidu vastus teabenõudele piisav ning talle jäeti väljastamata soovitud teave, siis edastas ta 04.05.2026 Andmekaitse Inspektsioonile (AKI) sellekohase vaide, mille AKI pärast vaides puuduste kõrvaldamist menetlusse võttis.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Vaide esitaja nõue:
Vaide esitaja palub AKI-l
1. tunnistada EKL-i 21.04.2026 vastus ebapiisavaks – see ei kujuta endast teabenõude sisulist täitmist AvTS tähenduses;
2. kohustada EKL-i täitma 2. aprillil 2026 esitatud teabenõue täies mahus, st esitama: i) EKL poolt väljastatud mängijate litsentsid soolises lõikes (mehed/poisid vs. naised/tüdrukud), jaotatud vanuseklasside kaupa 2024/2025 hooajal (sealhulgas: täiskasvanud mehed, täiskasvanud naised, U19, U16, U14, U13, U12 ning muud vanuseklassid); j) sama jaotus 2023/2024 hooaja kohta; k) litsentsitasude määrad vanuseklasside ja soo kaupa, kui need erinevad;
3. määrata EKL-ile teabenõude täitmiseks mõistlik tähtaeg.

Vaide põhjendused:
Vaide esitaja märgib, et teabenõudes küsitud teabe puhul on tegemist olemasolevate dokumenteeritud andmetega Liidu mängijate registrisüsteemis is.basket.ee, kus iga mängija litsents on registreeritud koos soo ja vanuseklassiga. Teabenõudele vastamiseks ei ole vaja koostada uut analüüsi.

Vaide esitaja etteheited Liidule:
1. Liit ei vastanud teabenõudele AvTS § 18 lõikes 1 sätestatud viie tööpäeva jooksul, vaid 12-tööpäevase hilinemisega ning ei täitnud teabenõuet. Teabenõude tähtaegne täitmata jätmine on AvTS-i rikkumine.
2. Liidu 21.04.2026 vastuse viide sellele, et info on leitav Liidu kodulehelt, ei vasta tõele. *EKL-i kodulehel basket.ee puudub mängijate litsentside koondstatistika 2 soolises ja vanuseklasside lõikes.* Kodulehelt on leitavad üksnes konkreetsete vanuseklasside mängijaregistrid, mis: a) sisaldavad osaliselt kattuvaid kirjeid, b) ei sisalda üldse mikro- ja makrovõistlusklasside andmeid, c) ei lange kokku Liidu majandusaasta aruandes esitatud numbritega. Seega ei vasta kodulehel kättesaadav teave vaide esitaja teabenõudes taotletule.
3. Kuna mängijate litsentsiandmed on fikseeritud Liidu registrisüsteemis is.basket.ee, kus iga litsents on seotud mängija soo ja vanuseklassiga, siis koondandmete filtreerimine olemasolevast registrist ei tähenda eraldi analüüsi koostamist. Tegemist on teabenõude täitmisega.
4. *AvTS § 23 lõike 1 kohaselt on teabevaldaja kohustatud teabenõude täitmisest keeldumisel teatama keeldumise põhjuse ja õigusliku aluse. AvTS § 23 lõike 2 kohaselt tuleb keeldumisest teavitada ning näidata ette edasikaebamise kord. EKL ei viidanud ühelegi seadusnormile, mis välistaks tema kohustuse andmeid väljastada, ega teavitanud mind vaide esitamise õigusest.*
5. Vaide esitaja hinnangul on seadusega vastuolus Liidu seisukoht, et neil ei ole kohustust teabenõuet täita. Seda põhjusel, et Liidule MTÜ-na laieneb teabevaldaja kohustus kahel iseseisval õiguslikul alusel:
    a. *AvTS § 5 lõike 2 alusel – EKL täidab seaduse (Spordiseaduse §-d 6–8) alusel avalikke ülesandeid: on korvpalli ametlik esindaja Eestis ainupädevusega koondiste moodustamiseks, väljastab mängijate võistluslubasid (litsentse) ning korraldab meistrivõistlusi*;
    b. *AvTS § 5 lõike 3 punkti 2 alusel – EKL saab riigieelarvest (Eesti Olümpiakomitee*

kaudu) ja/või kohaliku omavalitsuse eelarvest toetust avalike ülesannete täitmiseks ning on seetõttu teabevaldajaga võrdsustatav selles osas, mis puudutab nende vahendite kasutamist.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

02.04.2026 esitatud teabenõudele vastates selgitati vaide esitajale, et küsitud info on leitav Liidu kodulehelt ning pöörduja jaoks eraldi analüüsi tegemist ei pea Liidu sekretariaat põhjendatuks.

Järelepärimise vastuses AKI-le toodi välja AvTS § 5 lõige 2, millest tuleneb, et Liidule MTÜ-na laienevad teabevaldaja kohustused, kui isik täidab seaduse, haldusakti või lepingu alusel avalikke ülesandeid, sealhulgas osutab haridus-, tervishoiu-, sotsiaal- või muid avalikke teenuseid, ehk siis selle teabe osas, mis puudutab nende ülesannete täitmist. Seega teisisõnu, avalike ülesannete välise teabe osas ei ole Liit teabevaldaja. Liidu hinnangul kinnitab eelnevat järeldust ka kohtupraktika. *Nii on Riigikohus 19.06.2014 otsuses (p 16) haldusasjas 3-3-1-19-14 üheselt märkinud, et haldusülesannet täitvalt äriühingult on AvTS alusel võimalik teavet nõuda vaid avaliku ülesande täitmist puudutavas osas (AvTS § 5 lg 2).*

Liit toob välja, et teabenõuet saab AvTS-i kohaselt täita üksnes teabevaldaja (AvTS § 17). Kuivõrd Liit ei ole antud juhul teabevaldajaks, siis ei ole Liidul ka kohustust teabenõudele vastata. *AvTS § 18 (ega ükski teine AvTS säte) ei näe ette, et eraõiguslik juriidiline isik oleks kohustatud teabenõudele vastama või tegema seda AvTS-s sätestatud korras. Kui AKI-ile on teada ülaltoodud Riigikohtu praktikat muutvat kohtupraktikat, siis palume sellest teada anda ja viidata konkreetsele kohtulahendile.*

Järelepärimise vastuses juhib Liit AKI tähelepanu ka AvTS § 2 lg 2 punktile 3, *mis näeb ette, et AvTS ei kohaldata märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise seaduses sätestatud korras märgukirjadele ja selgitustaotlustele vastamisele, kui vastamine eeldab jäädvustatud teabe analüüsimist, sünteesimist või täiendava teabe kogumist ja dokumenteerimist.* Kuna vaide esitaja poolt teabenõudena esitatud päring eeldab jäädvustatud teabe analüüsimist ja sünteesimist, siis on tegemist selgitustaotlusega märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise ning kollektiivse pöördumise esitamise seaduse § 2 lg 2 punkti 1 tähenduses.

Liit on välja toonud, et AvTS § 45 lõikes 1 toodud pädevus on AKI-l teabevaldajate osas. Liit on seisukohal, et ei ole teabevaldaja ning selle asjaolu osas vaidlus puudub. *Seega puudub ka AKI-l antud juhul järelevalve pädevus. Kui EKL eksib, siis palume viidata konkreetsele kohtulahendile, millest tuleneb AKI järeldus, et teabevaldajaks mitteolev eraõiguslik juriidiline isik on kohustatud teabenõudele vastama.*

Täiendava järelepärimise vastuses on Liit märkinud, et 02.04.2026 esitatud teabenõudena pealkirjastatud päringule on 29.04.2026 täiendavalt vastatud. Lisaks selgitab Liit, et tugines vastuse esitamisel AvTS § 23 lg 2 punktile 2, mis sätestab, et teabevaldaja võib teabenõude täitmisest keelduda, kui füüsiliselt isikult ja eraõiguslikult juriidiliselt isikult taotletav teave ei käsitle avalike ülesannete täitmist.

Kuivõrd EKL tugineb AvTS § 23 lg 2 p-le 2, siis ei avalda me ka AKI 05.06.2026 kirjas küsitud teavet, sest see ei käsitle meie poolt avalike ülesannete täitmist ehk nendele küsimustele vastamisest on EKL-il õigus keelduda AvTS § 23 lg 2 p 2 alusel.

Täiendavalt väärib kordamist, et kuivõrd tegemist ei olnud teabenõudega, siis ei laienenud sellele viie tööpäeva jooksul vastamise kohustus.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Vaide ese

1. AKI-le 04.05.2026 esitatud vaides ei olnud vaide esitaja hinnangul Liidu vastus teabenõudele piisav ning talle jäeti soovitud teave väljastamata. Seega on vaide esemeks teabenõude nõuetekohane täitmata jätmine.

2. Vastavalt AvTS § 45 lg 1 punktile 1 on AKI pädevuses järelevalve teabenõuete täitmise ja teabe avalikustamise üle.

MTÜ Eesti Korvpalliliit teabevaldajana

3. MTÜ Eesti Korvpalliliidu puhul on tegemist eraõigusliku juriidilise isikuga, kes on teabevaldajaks ainult kindlatel juhtudel. AvTS § 5 lõikest 2 tulenevalt laienevad eraõiguslikule juriidilisele isikule teabevaldaja kohustused, kui isik täidab seaduse, haldusakti või lepingu alusel avalikke ülesandeid - siis teabe osas, mis puudutab avalike ülesannete täitmist. Samuti võrdsustatakse mittetulundusühing teabevaldajaga selle teabe osas, mis puudutab riigi või kohaliku omavalitsuse eelarvest avalike ülesannete täitmiseks või toetusena antud vahendite kasutamist AvTS § 5 lg 3 punkti 2 alusel ehk avaliku raha kasutamisel.

4. Seega, eelnevast tulenevalt ei ole Liit teabevaldaja kogu teabe ulatuses, mis tema valduses olemas on, vaid üksnes selle teabe osas, mis puudutab Liidu poolt avalike ülesannete täitmist või eelarveliste vahendite kasutamist.

5. Riigikohus on otsuse nr 3-3-1-19-14 punktis 11 sedastanud, et *Avalikud ülesanded on vahetult seadusega või seaduse alusel riigile, kohalikule omavalitsusele või muule avalik-õiguslikule juriidilisele isikule pandud ülesanded. Avaliku ülesande täitmisega on tegu ka siis, kui pädev asutus on eraõiguslikule isikule õigusakti või lepinguga andnud volituse või pannud kohustuse osutada avalikes huvides sellist teenust, mille toimimise eest vastutab seaduse järgi lõppkokkuvõttes riik või mõni muu avalik-õiguslik juriidiline isik (Riigikohtu erikogu 16. märtsi 2010. a määrus asjas nr 3-3-4-1-10, p 5; halduskolleegiumi 13. veebruari 2013. a määrus asjas nr 3-3- 1-49-12, p 23).*

6. Selgitame, et spordiseaduse § 2 kohaselt korraldavad ja edendavad sporti riik, kohaliku omavalitsuse üksused ja spordiorganisatsioonid. Seaduse § 4 punkti 3 kohaselt on spordiorganisatsiooniks ka spordialaliit. Liidu põhikirja punkti 1.1. kohaselt on Eesti Korvpalliliit avalikes huvides juriidiliste isikute vabatahtlikkuse alusel moodustatud heategevuslik mittetulundusühing, mis tegeleb korvpalli arendamisega, juhib korvpallialast tegevust Eesti Vabariigis, on Eesti korvpallispordi kõrgeimaks esindusorganiks Eesti Vabariigis, kuulub vastavasse rahvusvahelisse spordialaliitu ning on sellest tulenevalt Eesti korvpallisporti ainuesindav üleriigiline ühendus. Põhikirja punkti 1.7. kohaselt on Liit eraõiguslik juriidiline isik ning punktis 1.3. on loetletud Liidu tegevuse eesmärgid. Seega AKI arusaamist mööda on Liidu kui eraõigusliku juriidilise isiku põhitegevus spordi arendamine. Seega Liidu põhikirjas märgitud spordi edendamise eesmärgil täidetavad ülesanded on Liidule seadusest tulenevad ülesanded ehk avalikud ülesanded.

7. Praegusel juhul sooviti saada teavet mängijatele Liidu poolt väljastatud litsentside kohta soolises lõikes ja hooajalises võrdluses ning litsentsitasude määrasid vanuseklasside ja soo kaupa. Liidu põhikirjalistest eesmärkidest otseselt ei nähtu, et Liidu üks eesmärk oleks litsentside väljastamine, tasude määramine. AKI-le arusaadavalt tuleneb vastav regulatsioon Liidu üldjuhendist ehk siseaktist. Mis AKI hinnangul tähendab, et Liidu poolt antavate litsentsidega seonduv ei ole Liidule seadusest tulenev kohustus. Riigikohus on

määruse nr 3-3-1-19-06 punktis 9 asunud seisukohale, et *Üleriigiliste tiitlivõistluste korraldamine ja selleks litsentside väljaandmine, samuti maavõistlustele ning rahvusvahelistele tiitlivõistlustele lähetamine ei ole oma olemuselt riiklikud ülesanded hoolimata sellest, et riik võib sellist tegevust tunnustada ja finantseerida.* Samale seisukohale on viidanud ka Tallinna Halduskohus määruse nr 3-26-1255 punktis 3 seoses spordialaliidu avaliku halduse ülesannete täitmisega.

Eelnevast tulenevalt on AKI seisukohal, et Liidu poolt väljastatavaid litsentse puudutava teabe osas, mida teabenõudega küsiti, ei ole MTÜ Eesti Korvpalliliit eraõigusliku juriidilise isikuna teabevaldaja AvTS-i mõttes.

8. Seega ei anna AKI käesolevas vaideotsuses hinnangut, kas Liidu kodulehel olev teave vastab sellele, mida vaide esitaja teabenõudes küsis. Samuti ei analüüsi AKI registrisüsteemist is.basket.ee väljavõtete tegemisega seonduvat.

9. AKI märgib, et kui nö avaliku raha kasutamise osa kõrvale jätta, siis mõistab Liit asjaolusid õigesti selles osas, et avaliku ülesannete välise teabe osas ei ole Liit teabevaldaja. Liidu poolt AKI järelepärimise vastuses viidatud Riigikohtu (lahend nr 3-3-1-19-14) seisukoht puudutab küll haldusülesannet täitvat äriühingut, kuid Liidu kui MTÜ puhul rakendub sama põhimõte, et eraõiguslikult juriidiliselt isikult on AvTS-i alusel võimalik teavet nõuda vaid avaliku ülesande täitmist puudutavas osas (AvTS § 5 lg 2). Selgitame, et eeltoodu ei tähenda seda, et kui Liidule on esitatud teabenõue sellise teabe kohta, mille osas Liit teabevaldaja ei ole, et siis ei pea Liit teabenõudele AvTS-is sätestatud nõudeid järgides vastama.

Teabenõudele vastamine

10. Isiku õigus teabenõuet esitada tuleneb AvTS §-st 6, mille kohaselt on teabenõue teabenõudja poolt samas seaduses sätestatud korras teabevaldajale esitatud taotlus teabe saamiseks. Teabenõudja on iga isik, kes esitab teabevaldajale nõude AvTS-s sätestatud korras (AvTS § 7).

11. AvTS § 9 lõike 1 kohaselt on teabevaldaja kohustatud võimaldama tema valduses olevale teabele juurdepääsu seaduses sätestatud korras. Sama paragrahvi lg 2 punkti 1 kohaselt on teabevaldaja kohustatud tagama juurdepääsu neile dokumentidele, millele teabenõudja juurdepääsu taotleb ja millele on teabenõudjal juurdepääsuõigus ning tagama kinnipidamise juurdepääsupiirangutest (AvTS § 9 lg 1 p 7).

12. Teabevaldaja peab teabenõude kas viie tööpäeva jooksul täitma (AvTS § 18), väljastades küsitud dokumendid juurdepääsupiiranguteta osas (AvTS § 17 ja § 38 lg 2) või keelduma teabenõude täitmisest mõnel AvTS §-s 23 nimetatud alusel. Keeldumist tuleb ka põhjendada.

13. Liit toob vastuses AKI-le välja, et kuna AvTS § 17 kohaselt saab teabenõuet täita üksnes teabevaldaja, siis ei ole Liidul praegusel juhul kohustust teabenõudele vastata, sest Liit ei ole antud juhul teabevaldajaks. Lisaks tuuakse välja, et *AvTS § 18 (ega ükski teine AvTS säte) ei näe ette, et eraõiguslik juriidiline isik oleks kohustatud teabenõudele vastama või tegema seda AvTS-s sätestatud korras. Kui AKI-ile on teada ülaltoodud Riigikohtu praktikat muutvat kohtupraktikat, siis palume sellest teada anda ja viidata konkreetsele kohtulahendile.*

14. Eelnevaga seoses selgitame, et AvTS §-is 17 on sätestatud see, kuidas teabevaldajal tuleb teabenõue täita ning §-is 18 on seadusandja määratlenud teabenõude täitmise tähtaja ja menetlustähtaegade arvestamise põhialused. Põhimõte, et teabenõuet saab täita üksnes teabevaldaja, tuleneb AvTS-i üldpõhimõtetest. AvTS §-is 5 on määratletud, kes ja millistel

juhtudel on teabevaldaja AvTS-i mõttes, sh MTÜ eraõigusliku juriidilise isikuna kindlatel juhtudel. AvTS § 9 lõike 1 kohaselt on teabevaldajal kohustus võimaldada juurdepääsu tema valduses olevale teabele seaduses sätestatud korras, milleks muu hulgas on teabenõude korras teabe väljastamine (AvTS-i 3. peatükk).

15. Seega, kuna Liit on teatud teabe osas teabevaldaja AvTS-i mõistes, siis sellest tulenevalt on Liidul eraõigusliku juriidilise isikuna kohustus teabenõue täita AvTS-is sätestatu kohaselt. Kui teabenõudega küsitakse Liidult teavet, mille osas Liit AvTS-i mõistes teabevaldaja ei ole (ei puuduta avalike ülesannete täitmist ega avalikest vahendistest raha kasutamist), siis tuleb teabenõudele ikkagi viie tööpäeva jooksul vastata. Kui eraõiguslik juriidiline isik ei ole teabevaldaja teabenõudes küsitud teabe osas, siis tuleb AvTS § 18 lõike 1 tähtaega järgides keelduda teabenõude täitmisest AvTS § 23 lg 2 punkti 2 alusel. Sätte kohaselt võib teabevaldaja teabenõude täitmisest keelduda, kui füüsiliselt isikult ja eraõiguslikult juriidiliselt isikult taotletav teave ei käsitle avalike ülesannete täitmist. Samas selgitame, et eeltoodu ei tähenda siiski seda, et kui teabenõudes küsitud teave on füüsilisest või eraõiguslikust juriidilisest isikust teabevaldajal olemas, et siis ei võiks ta seda väljastada. Küll aga ei tule sellekohast kohustust seadusest.

16. Kuna teabenõude täitmisest keeldumise alust ei ole Liidu 21.04.2026 vastuses vaide esitajale välja toodud, nõustub AKI vaide esitajaga selles, et Liit ei ole viidanud ühelegi seadusnormile, mis välistaks Liidu kohustuse andmeid väljastada. Täiendava järelepärimise vastuses AKI-le on Liit märkinud, et 02.04.2026 esitatud teabenõudena pealkirjastatud päringule on 29.04.2026 täiendavalt vastatud. Lisaks selgitab Liit, et tugines vastuse esitamisel AvTS § 23 lg 2 punktile 2. Liit on kõnealuses vastuses üldsõnaliselt märkinud, et neil ei ole kohustust sellistele teabenõuetele vastata. AKI mõistab Liidu selgituste põhjal olukorda selliselt, et Liit ajab segamini teabevaldaja kohustuse teabenõudele vastata teabevaldaja kohustusega teabenõude korras teave väljastada.

17. Selgitame, et Liidul on seadusest tuleneva tähtaja jooksul teabenõudele vastamise kohustus, sest Liit on teatud kindlatel juhtudel teabevaldaja AvTS-i mõttes. Kui Liidult küsitakse teavet, mis ei käsitle avalike ülesannete täitmist ehk Liit ei ole selles mõttes teabevaldaja, ka sel juhul on Liidul kohustus vastata teabenõudele AvTS-ist tulenevate nõuete kohaselt, sh vastamise tähtaega järgides. Kuid, kui Liidult küsitakse teavet, mille osas Liit ei ole teabevaldaja, siis ei ole Liidul ka kohustust küsitud teavet väljastada ehk kõnealusel juhul võib Liit keelduda teabenõude täitmisest seaduse alusel (AvTS § 23 lg 2 p 2), teabenõudjat sellest viie tööpäeva jooksul teavitades.

18. AKI hinnangul ei ole 29.04.2026 vastuses märgitu korrektne teabenõude täitmisest keeldumine, sest vastusest ei tule välja põhjus, miks Liidul puudub kohustus teabenõude korras küsitud teavet väljastada. Lisaks ei ole sellisest vastusest abi ka teabenõudjale, sest põhjust teabenõudes küsitud teabe väljastamata jätmise kohta ei ole märgitud. Kui Liidu vastused pöördujatele ongi nii üldised, siis tekitab see vastamiskoormust nii Liidule endale kui ka halduskoormust järelevalvemenetluse näol AKI-le. Liit saaks ennetada mõlemat teabenõudjale selgete ja üheselt mõistetavate vastuste andmisega. Selleks, et vaide aluseks olevas olukorras oleksid teabenõudjale asjaolud üheselt selgeks saanud, oleks Liidul tulnud vastuses välja tuua, et teabenõude täitmisest keeldutakse, kuna küsitud teave ei käsitle avalike ülesannete täitmist (AvTS § 23 lg 2 p 2).

19. Vastuses AKI järelepärimisele juhib Liit AKI tähelepanu ka AvTS § 2 lg 2 punktile 3, kuna vaide esitaja poolt teabenõudena esitatud päring eeldab jäädvustatud teabe analüüsimist ja sünteesimist, mille puhul on tegemist selgitustaotlusega. Selgitame, et kui teabenõue oma sisult on selgitustaotlus, siis võib teabevaldaja AvTS § 23 lg 2 punkti 5 alusel keelduda teabenõude täitmisest. Sätte kohaselt võib teabevaldaja keelduda teabenõude täitmisest, kui selleks tuleb teavet täiendavalt süstematiseerida ja analüüsida ning selle alusel on vaja uus

teave dokumenteerida. Selline teabenõue loetakse selgitustaotluseks ja sellele vastatakse märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise seadusega ettenähtud korras.

20. AKI järelepärimise ning täiendava järelepärimise vastustes ei ole Liit AKI-le selgitanud, mida konkreetselt kõnealuse teabenõude kontekstis teabe analüüsimine ja sünteesimine tähendab, et seda saaks pidada selgitustaotlusele vastamiseks. Tulenevalt sellest ning asjaolust, et Liit ei ole vaide aluseks olevas teabenõudes küsitud teabe osas teabevaldaja, siis AKI käesolevas vaideotsuses vaide esitaja vastuväidet, et vastamiseks ei ole vaja uut analüüsi koostada, eraldi ei käsitle. Samas märgime, et isegi kui Liit oleks teabenõudes küsitud teabe osas teabevaldaja, kuid teabenõue liigituks selgitustaotluseks, siis AKI selgitustaotlusele vastamise üle järelevalvet ei tee.

21. Täiendava järelepärimise vastuses märgib Liit, et *täiendavalt väärib kordamist, et kuivõrd tegemist ei olnud teabenõudega, siis ei laienenud sellele viie tööpäeva jooksul vastamise kohustus.* AKI eelnevaga ei nõustu ja kordab siinkohal täiendavalt üle järgneva. Isegi sel juhul, kui Liidule esitatud teabenõudena pealkirjastatud pöördumises küsitud teabe osas ei ole Liit teabevaldaja või kui teabenõudena pealkirjastatud pöördumine oma sisult ei ole teabenõue vaid nt selgitutaotlus, siis ikkagi on Liidul seadusest tulenev kohustus vastata viie tööpäeva jooksul. Seda põhjusel, et Liit on piiritletud osas teabevaldaja ning selles tulenevalt kohalduvad Liidule ka AvTS-is sätestatud teabevaldaja kohustused. Teabenõudja ei pea teadma, kas ja mis osas on Liit teabevaldaja. Küll aga peab seda teadma Liit ja vajadusel ka seda teabenõudjale selgitama.

22. Järelepärimise vastuses on Liit asunud seisukohale, *et AvTS § 45 lg-s 1 toodud pädevus on AKI-l teabevaldajate osas. EKL ei ole teabevaldaja ning selle asjaolu osas vaidlus puudub. Seega puudub ka AKI-l antud juhul järelevalve pädevus.* Selgitame, et märgitud sättest tulenevalt on AKI-l järelevalvepädevus teabevaldajate üle üleüldiselt ehk AKI järelevalvepädevus eraõiguslikule juriidilisele isikule esitatud teabenõuetele vastamise üle ei olene sellest, kas eraõiguslik juriidiline isik on teabenõudes küsitud teabe osas teabevaldaja või mitte. Vastasel juhul ei oleks seadusandja sätestanud AvTS-is eraõiguslikust juriidilisest isikust teabevaldajale teabenõude eraldiseisva keedumise alust juhuks, kui taotletav teave ei käsitle avalike ülesannete täitmist. Ka eraõiguslike avaliku teabe valdajate juhendi §-is 5 on välja toodud, et *eraõiguslikule teabevaldajale kehtib eeskätt teabenõudele vastamise kohustus.* Ei ole mõeldud teabenõudele vastamist üksnes sellel juhul, kui eraõiguslikult juriidiliselt isikult küsitakse teavet, mille osas ta on teabevaldaja.

23. Liit on täiendava järelepärimise vastuses märkinud, et kuivõrd Liit tugineb AvTS § 23 lg 2 punktile 2, siis ei avaldata ka AKI-le 05.06.2026 täiendavas järelepärimises küsitud teavet. Kuna see ei käsitle Liidu poolt avalike ülesannete täitmist, mis tähendab, et nendele küsimustele vastamisest on Liidul õigus keelduda AvTS § 23 lg 2 punkti 2 alusel. Juhime Liidu tähelepanu sellele, et tõlgendate kõnealust sätet täiesti valesti. AvTS § 23 lg 2 punkt 2 on teabenõude täitmisest keedumise alus. AKI kui järelevalveasutuse järelepärimisele vastamise puhul ei ole tegemist teabenõudele vastamisega, millest saab keelduda märgitud sätte alusel. Nii nagu Liidule edastatud järelepärimistes on välja toodud, siis teostab AKI teabevaldajate üle järelevalvet teabenõuete täitmisel ja teabe avalikustamisel AvTS § 45 lõikele 1 alusel. Menetluse läbiviimisel on AKI-l õigus nõuda teabevaldajatelt seletusi ja dokumente haldusväliste isikute puhul vastavalt korrakaitseseaduse § 30 lõikele 1 ning haldusorgani puhul vastavalt Vabariigi Valitsuse seaduse § 75^2 lg 1 punktile 1. Ning teabevaldajal on kohustus järelevalveasutuse küsimustele vastata.

24. Vaide esitaja on märkinud, et Liit ei vastanud teabenõudele AvTS § 18 lõikes 1 sätestatud viie tööpäeva jooksul, vaid 12-tööpäevase hilinemisega. Teabenõude tähtaegne täitmata jätmine on AvTS-i rikkumine. Liidule 02.04.2026 edastatud teabenõudele vastati 21.04.2025 ning täiendavalt 29.04.2026. Selgitame, et isegi praegusel juhul, mil

teabenõudele on hilinemisega vastatud, mis on AvTS-i rikkumine, on HMS kohaselt õiguslik olukord saavutatud ning vaide esitaja õiguste rikkumine selles osas lõppenud. Täiendavalt juhime tähelepanu sellele, et isegi ettekirjutusega ei saaks teabevaldajat kohustada teabenõuet tagantjärgi uuesti tähtaegselt täitma. Mis küll ei tähenda, et teabevaldajal ei oleks seadusest tulevat kohustust teabenõudele tähtaegselt vastata.

25. Vaide esitaja on märkinud, et AvTS § 23 lõike 2 kohaselt tuleb teabevaldajal teavitada teabenõudjat keeldumisest ning näidata ette edasikaebamise kord. Liit ei teavitanud vaide esitajat vaide esitamise õigusest. Peame oluliseks juhtida vaide esitaja tähelepanu sellele, et eelnevalt märgitud sättest tuleb tõesti teabevaldajale kohustus teavitada teabenõudjat teabenõude täitmisest keeldumisest, kuid see säte ei näe ette edasikaebamise korda. Vaidlustamise võimaluse puudumise osas selgitame, et AvTS ei sisalda sellekohast vaidlustamisviidet. HMS § 57 sätestab, et haldusorganil on kohustus teavitada isikut vaidlustamise võimalustest, korrast ja tähtaegadest. Kuna vastus teabenõudele ei ole oma olemuselt haldusakt, siis ei ole teabevaldajal ka kohustust teabenõude vastuses vaidlustamise õiguse kohta selgitusi anda. Lisaks selgitame, et see, kui teabevaldaja ei ole teavitanud teabenõudjat vaidlustamise võimalusest, ei võta isikult seda õigust ära.

Kokkuvõte

26. Vaide esitaja palub AKI-l tunnistada Liidu 21.04.2026 vastus ebapiisavaks. Lisaks kohustama Liitu täitma 02.04.2026 esitatud teabenõue täies mahus ning andma Liidule teabenõude täitmiseks mõistliku tähtaja. Kuna vaide esitaja saab teabenõude täitmisest keeldumise aluse ja põhjuse teada käesolevast vaideotsusest, siis proportsionaalsuse põhimõttest lähtuvalt ei tee AKI Liidule ettekirjutust täiendavalt keelduda 02.04.2026 esitatud teabenõude täitmisest. Kuna AKI hinnangul teabenõudes küsitud MTÜ Eesti Korvpalliliidu poolt väljastatud litsentsidega seotud teabe osas ei ole Liit teabevaldaja AvTS-i mõistes, siis puudub AKI-l alus Liidule ettekirjutuse tegemiseks teabenõudes küsitud teabe väljastamiseks, sh kindlaks tähtajaks. Eelnevast tulenevalt jääb vaie rahuldamata.

27. Kuigi vaie jääb rahuldamata, siis juhime Liidu kui teatud teabe osas teabevaldaja tähelepanu sellel, et Liit peab endale selgeks tegema AvTS-is sätestatud teabevaldaja kohustused, sh teabenõude täitmisega seotud nõuded.

(allkirjastatud digitaalselt)

Karin Uuselu
jurist
peadirektori volitusel